

Sygn. akt: I C 244/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 6 grudnia 2018r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Małgorzata Wilkońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2018r

sprawy z powództwa C. P.

przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami procesu.

Sygn. akt **I C 244/17**

UZASADNIENIE

Powód C. P. wniósł pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. o zapłatę kwoty 16.000 zł tytułem odszkodowania.

W pozwie zwrócił się o zbadanie prawidłowości, zgodności z obowiązującymi przepisami udzielania pożyczek przez Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. w G.. W jego ocenie pozwana zawyżyła wysokości prowizji od udzielonych pożyczek.

(pozew – k. 2-2v., pismo z dnia 10.11.2016r. – k. 5)

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podała, że powód na skutek złożonych przez niego wniosków zawarł z nią umowy pożyczek, na mocy których przekazane zostały mu kwoty pieniężne. Pozwany zobowiązany był ponieść koszty takie jak: opłata przygotowawcza, prowizja, inne opłaty jak np. składka ubezpieczeniowa, opłata za przelew.

Zdaniem pozwanej powód nie wykazał poniesionej szkody, a zawierając umowy pożyczek otrzymywał formularz informacyjny i został poinformowany o kosztach związanych z zawarciem umów pożyczek. Pozwana stała na stanowisku, że nie doszło do nieprawidłowości w powyższym zakresie.

(odpowiedź na pozew – k. 11-24)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na rozprawie dnia 14 grudnia 2017 roku pozwana zaproponowała zawarcie ugody z powodem, na mocy której pozwana miała zapłacić powodowi kwotę 2.400 zł, a powód miał cofnąć pozew i zrzec się roszczenia.

(protokół rozprawy – k. 174, płyta CD – k. 176)

Pismem z dnia 20 grudnia 2017 roku pozwana dodała, że w przypadku wypełnienia warunków ugody przez strony, pozwana dodatkowo zrzeknie się kosztów zastępstwa procesowego i w trybie art. 100 k.p.c. i wniesie o wzajemne zniesienie kosztów między stronami.

(pismo z dnia 20.12.2017r. – k. 179)

Pismem z dnia 02 lutego 2018 roku powód oświadczył, że wyraża zgodę na powyższą propozycję ugody i z chwilą otrzymania przelewu cofa wniesiony pozew w niniejszej sprawie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia objętego pozwem z zachowaniem zrzeczenia się kosztów zastępstwa procesowego.

(pismo powoda z dnia 02.02.2018r. – k. 187)

Pismem z dnia 24 maja 2018 roku powód podtrzymał powództwo. Potwierdził, że otrzymał od pozwanej kwotę 2.400 zł, lecz nadal wnosi o zasądzenie na jego rzecz kwoty 16.000 zł tytułem odszkodowania.

(pismo powoda z dnia 24.05.2018r. – k. 219)

Powód obecnie ma 70 lat. Otrzymuje emeryturę w wysokości 1.960 zł. Jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z uwagi na złamanie kręgosłupa. Mieszka sam. W bieżącym utrzymaniu wspiera go jego syn, który posiada własne zadłużenie. Posiada około 110.000 zł zadłużenia. Miesięcznie zobowiązany jest do spłaty kwoty 2.020 zł tytułem rat pożyczek. Brak środków finansowych uniemożliwia i opóźnia jego leczenie. Żona powoda zmarła po 37-letniej chorobie w 2009 roku. Powód cierpi na depresję.

(przesłuchanie powoda – k. 134-135 akt I Cps 61/18)

Sąd zważył, co następuje:

Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom powoda C. P. co do jego sytuacji materialnej, rodzinnej i zdrowotnej. W ocenie Sądu zeznania powoda w tym zakresie były szczere, spójne i nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania. Poza sporem pozostawał fakt zapłaty na rzecz powoda kwoty 2400 zł. w toku procesu przez pozwanego. Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego o przesłuchanie świadków, wobec skutecznego zrzeczenia się roszczenia przez powoda, uznając je za zbędne dla rozstrzygnięcia (art. 227 kpc a contrario).

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

W myśl art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy z okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Sąd co do zasady związany jest cofnięciem pozwu. Obowiązany jest jednak zawsze dokonać oceny, czy w świetle zgromadzonego materiału procesowego cofnięcie takie nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo czy nie zmierza do obejścia prawa (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07.08.2015 r. I ACa 1098/15).

Przepis art. 203 § 4 k.p.c. nie określa, co należy rozumieć przez sprzeczność cofnięcia pozwu z prawem, z zasadami współżycia społecznego, czy też "zmierzanie do obejścia prawa". Ze względu na to, że są to także zawarte w art. 58 k.c., kryteria oceny ważności czynności prawnej, w judykaturze został wyrażony pogląd, iż przy ocenie dopuszczalności cofnięcia można posilkować się materialnym rozumieniem tych pojęć (post. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie z dnia 08.06.2007 r., I ACz 223/07, MoP 2009, Nr 10, s. 568).

Należy zakładać zgodność powyższych czynności z kryteriami oceny zawartymi w art. 203 § 4 k.p.c., a zatem niezgodność musi wynikać wyraźnie z okoliczności sprawy lub oświadczeń stron.

W niniejszej sprawie strony zawarły ugodę pozasądową. Warunki ugody były następujące: pozwany zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda kwoty 2.400 zł, natomiast powód w zamian miał zrzec się roszczenia i cofnąć pozew. Powód potwierdził zapłatę kwoty 2.400 zł.

Oceniając powyższe oświadczenie woli powoda, zawarte w piśmie z dnia 02 lutego 2018 roku (vide: k. 187) Sąd doszedł do przekonania, że powód zrzekł się roszczenia objętego pozwem. Sąd nie dopatrył się, aby czynność ta była sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego, czy też zmierzała do obejścia prawa. Oświadczenie powoda sformułowane zostało w sposób jasny i kategoryczny. Brak jest podstaw do podejrzewania, że powód nie zdawał sobie sprawy ze skutków prawnych, jakie wiążą się ze złożonym oświadczeniem.

Jednak powód pismem z dnia 24 maja 2018 roku podtrzymał powództwo, wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kwoty 16.000 zł tytułem „odszkodowania za straty moralne”.

Skutkiem popierania powództwa, którego powód skutecznie się zrzekł, jest oddalenie powództwa. Również w sytuacji spełnienia świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu i nie cofnięcie pozwu przez powoda, zgodnie z poglądem wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26.02.2014r. w sprawie o sygn. akt III CZP 119/13 (OSNC 2015/1/1), sąd oddala powództwo.

Wobec tego, że żądanie powoda w zakresie kwoty 2.400 zł zostało spełnione, a w pozostałym zakresie powód skutecznie zrzekł się roszczenia, Sąd na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. w punkcie 1. oddalił powództwo.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 102 k.p.c., odstępując od obciążania powoda kosztami procesu. Zważyć należy, iż nieskonkretyzowanie w tym przepisie „wypadków szczególnie uzasadnionych” oznacza, że to sądowi rozstrzygającemu sprawę została pozostawiona ocena, czy całokształt okoliczności pozwala na uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, przemawiający za nieobciążaniem strony przegrywającej spór kosztami procesu w całości lub w części. Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku z dnia 02 października 2015 roku o sygn. I ACa 2058/14 (LEX nr 1820933) Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, która następuje niezależnie od przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w postanowieniu z dnia 22 lutego 2011r. II PZ 1/11 (LEX nr 852550) trudna sytuacja życiowa, majątkowa, zdrowotna, osobista, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, należy do okoliczności uzasadniających odstąpienie od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania że jest ona wadliwa. W ocenie Sądu poniesienie przez powoda kosztów procesu pogorszyłoby jego trudną sytuację materialną. Sąd miał na uwadze, że powód jest osobą niepełnosprawną o ograniczonych możliwościach poruszania, bez stałego zatrudnienia, utrzymującym się dzięki wsparciu syna, który sam posiada zadłużenie. Powód posiada zadłużenie w wysokości około 110.000 zł, które wzrasta. Z zeznań powoda wyłania się obraz wyjątkowo trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej powoda.

W tych okolicznościach – zdaniem Sądu – sytuacja majątkowa, rodzinna i zdrowotna powoda w pełni uzasadnia skorzystanie z dobrodziejstwa określonego w art. 102 k.p.c.